

Білоцерківський національний аграрний університет
Економічний факультет
Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СТАТИСТИКА»</p> <p>Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність – 073 «Менеджмент» Освітня програма – «Менеджмент»</p>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми	обов'язковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредити / 120 годин
Семестр	3
Форма контролю	іспит
Мова викладання	українська
<p>Профайл викладача</p> 	<p>Задорожна Руслана Павлівна Посада: доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат економічних наук Робоче місце: навчальний корпус № 4 (пл. Соборна, 8/1), 115 ауд. (кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності). E-mail: ruslana.zadorozhna@btsau.edu.ua Зв'язок з викладачем: відповідно до графіка консультацій</p>
Опис дисципліни	<p>Статистика як самостійна наука досліджує і кількісно описує закономірності, властиві масовим соціально-економічним явищам і процесам. Аналіз цих процесів у статистиці та динаміці дозволяє здійснювати прогностичні розрахунки для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.</p> <p>Ринкові умови господарювання істотно підвищують вимоги до рівня статистичної підготовки менеджерів. Оволодіння статистичними методами аналізу та їх практичне використання дозволяє більш ефективно досліджувати особливості ринкової кон'юнктури та соціально-економічного розвитку держави для наступного прийняття виважених та обґрунтованих рішень.</p>
Передумови для вивчення дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна «Статистика» базується на знаннях таких дисциплін, як «Вища математика» та «Інформаційні системи і технології», вивчених на 1-му курсі.

Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Статистика» є набуття студентом знань, умінь і навичок щодо проведення збору та узагальнення масових статистичних даних; кількісного та якісного оцінювання та аналізу масових соціально-економічних явищ і процесів.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дуальна форма навчання, дистанційна тощо) можуть використані платформи Moodle, ZOOM. Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.
Очікувані результати навчання	<p>РН 06. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу статистичної інформації, розрахунку показників для підвищення якості та обґрунтованості управлінських рішень.</p> <p>РН 11. Демонструвати навички статистичного аналізу ситуації у різних сферах діяльності організації.</p> <p>РН 12. Оцінювати можливі соціальні та економічні наслідки функціонування організації, використовуючи методологію статистичного дослідження, зокрема, аналізу взаємозв'язків між явищами.</p> <p>РН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, покращення аналітичних здібностей та підвищення рівня статистичної грамотності; бути критичним і самокритичним.</p> <p>РН 17. Виконувати дослідження шляхом збору, узагальнення та аналізу статистичних даних щодо функціонування організації.</p>
Структура курсу	<p><i>Змістовий модуль 1. Описова статистика</i></p> <p>Тема 1.1. Предмет, метод і основні поняття статистики</p> <p>Тема 1.2. Статистичне спостереження</p> <p>Тема 1.3. Зведення та групування статистичних даних</p> <p>Тема 1.4. Абсолютні та відносні величини</p> <p>Тема 1.5. Середні величини</p> <p>Тема 1.6. Аналіз рядів розподілу</p> <p><i>Змістовий модуль 2. Аналітична статистика</i></p> <p>Тема 2.1. Вибіркове спостереження</p> <p>Тема 2.2. Статистична перевірка гіпотез</p> <p>Тема 2.3. Статистичні методи вимірювання зв'язку</p> <p>Тема 2.4. Ряди динаміки</p> <p>Тема 2.5. Індекси</p>
Методи навчання	<p>Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, дискусійне обговорення проблемних питань.</p> <p>Практичні заняття проводяться у вигляді практикумів з виконанням розрахункових та аналітичних завдань – індивідуальних та в групах, з використанням офіційних статистичних даних, звітних даних суб'єктів господарювання та умовних даних. Обчислення здійснюються за допомогою Microsoft Excel.</p> <p>Самостійна робота передбачає опрацювання додаткових джерел у вигляді pdf-файлів; інформації з інтернет-сайтів;</p>

	відеоматеріалів в YouTube за відповідними темами, посилання на які розміщені в системі Moodle.																																														
Види контролю та критерії оцінювання	<p>Оцінка за лекційне заняття виставляється за роботу студента на занятті (активне слухання, участь в дискусії, ведення конспекту, коротка письмова відповідь на питання за темою лекції). Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані розрахункові роботи, зроблені доповіді, презентації, активність під час дискусій. Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.</p> <p style="text-align: center;">Розподіл балів, що присвоюються здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «іспит»</p> <table border="1" data-bbox="580 631 1434 757"> <thead> <tr> <th>Види робіт</th> <th>Лекції</th> <th>Практичні заняття</th> <th>Самостійна робота</th> <th>Модульний контроль</th> <th>ІНДЗ</th> <th>Іспит</th> <th>Загальний бал</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Максимально можлива кількість балів</td> <td>10</td> <td>20</td> <td>10</td> <td>20</td> <td>10</td> <td>30</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти</p> <table border="1" data-bbox="576 853 1430 1193"> <thead> <tr> <th rowspan="2">За 100-бальною шкалою</th> <th rowspan="2">За шкалою ECTS</th> <th colspan="2">За національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>іспит</th> <th>залік</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90–100</td> <td>A</td> <td>Відмінно</td> <td rowspan="4">Зараховано</td> </tr> <tr> <td>82–89</td> <td>B</td> <td>Добре</td> </tr> <tr> <td>75–81</td> <td>C</td> <td rowspan="2">Задовільно</td> </tr> <tr> <td>64–74</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>60–63</td> <td>E</td> <td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>35–59</td> <td>FX</td> <td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням</td> </tr> <tr> <td>1–34</td> <td>F</td> <td colspan="2"></td> </tr> </tbody> </table>	Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Іспит	Загальний бал	Максимально можлива кількість балів	10	20	10	20	10	30	100	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою		іспит	залік	90–100	A	Відмінно	Зараховано	82–89	B	Добре	75–81	C	Задовільно	64–74	D	60–63	E	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання		35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням		1–34	F		
Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Іспит	Загальний бал																																								
Максимально можлива кількість балів	10	20	10	20	10	30	100																																								
За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою																																													
		іспит	залік																																												
90–100	A	Відмінно	Зараховано																																												
82–89	B	Добре																																													
75–81	C	Задовільно																																													
64–74	D																																														
60–63	E	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання																																													
35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням																																													
1–34	F																																														
Політика	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями, розрахунками чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. Положення про академічну доброчесність у Білоцерківському національному аграрному університеті розміщене на сайті університету https://cutt.ly/aR13OnU</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p>																																														
Рекомендовані джерела інформації	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <p>1. Єріна А.М., Пальян З.О. Теорія статистики : підручник / А.М. Єріна, З.О. Пальян. Київ : Товариство «Знання», КОО, 2012. 455</p>																																														

с.

2. Ковтун Н.В. Теорія статистики : підручник. Київ : Знання, 2012. 399 с.

3. Мармоза А.Т. Теорія статистики підручник. 2-ге вид. перероб. та доп. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 592 с.

4. Моторин Р. М., Чекотовський Е.В. Статистика для економістів : навч. посібник. 3-ге вид., випр. і доп. Київ : Знання, 2013. 382 с.

5. Статистика: структурно-логічні схеми та задачі : навч. посібник; за наук. ред. А. М. Єріної; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київський нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». Вид. 2-ге, без змін. Київ : КНЕУ, 2009. 304 с.

Додаткова література

1. Андрієнко В.Ю. Статистичні індекси в економічних дослідженнях. Київ : Академперіодика, 2004. 118 с.

2. Горкавий В. К. Статистика : Підручнк. Третє вид., переробл. і доповн. К.: Алерта, 2019. 644 с.

3. Задорожна Р. П. Big data – новий інформаційний феномен цифрової епохи. *Економіка та управління АПК: Збірник наукових праць Білоцерківського національного аграрного університету*. 2016. № 1–2. С. 64-71.

4. Задорожна Р. П. Фінансове забезпечення розвитку регіонів України за рахунок кредитних ресурсів. *Фінансове забезпечення регіонального розвитку в умовах децентралізаційних та євроінтеграційних процесів*: колективна монографія / за заг. ред. д.е.н., доц. Варцаби В.І. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. С. 156-174.

5. Карпенко Л. М. Статистика: навч. посіб. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2019. 184 с.

6. Кулинич О.І., Кулинич Р.О. Теорія статистики: Підручник. 7-е вид., перероб. і доп. Київ : Знання, 2015. 239 с.

7. Satyr, L. M., Zadorozhna, R. P., Stadnik, L. I. 2021, Statistical analysis of tourism flows between Ukraine and the Baltic Sea Region countries in 2012-2019, *Baltic Region*, Vol. 13, no. 2, p. 27-51. URL: https://journals.kantiana.ru/upload/iblock/26e/3_27-51.pdf

8. Статистика : підручник / С. І. Пирожков, В. В. Рязанцева, Р. М. Моторин та ін. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 328 с.

9. Чекотовський Е. В. Історія статистичної науки : навч. посіб. Київ : Знання, 2011. 495 с.

10. Larson R., Farber B. (2015). *Elementary Statistics: Picturing the World*, 6th Edition. Pearson Highereducation; Boston, MA, 704 p.

11. Timothy C. Urdan (2016). *Statistics in Plain English*, 4th Edition. Routledge, Taylor & Francis Group, 286 p.

Адреси сайтів в INTERNET

1. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Державна служба статистики України

2. <http://kyivobl.ukrstat.gov.ua> – Головне управління статистики у Київській області

3. <https://data.gov.ua> – Єдиний державний веб-портал відкритих даних

	<p>4. http://www.me.gov.ua – Міністерство економічного розвитку і торгівлі України</p> <p>5. Statistics Glossary. URL: http://statisticalconcepts.blogspot.com/p/statistics-glossary.html</p>
--	---